

LUČAR CIJELOSTI

Zbornik radova posvećen 95. rođendanu prof. dr. sc. Bulcsúa Lászlóa

Glavni urednik
Bojan Marotti

Uredničko vijeće
Jadranka Brnčić, Renata Husinec, Zdravka Matišić,
Karolj Skala, Anita Šikić, Zorislav Šojat

Recenzenti
Akademik Stjepan Damjanović
Akademik Josip Užarević

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 001073082.

ISBN 978-953-169-431-5

LUČAR CIJELOSTI

Zbornik radova posvećen 95. rođendanu
prof. dr. sc. Bulcsúa Lászlóa

HRVATSKA SVEUČILIŠNA NAKLADA
MATICA HRVATSKA
HRVATSKO FILOLOŠKO DRUŠTVO
DRUŠTVO MAĐARSKIH ZNANSTVENIKA I UMJETNIKA U HRVATSKOJ
Zagreb, 2020.

Knjiga je objavljena uz novčanu potporu Ministarstva znanosti
i obrazovanja Republike Hrvatske, Zaklade Hrvatske akademije znanosti
i umjetnosti, Zaklade Domus Mađarske akademije znanosti,
Ogranka Matice hrvatske u Križevcima i Savjeta za nacionalne manjine.

SADRŽAJ

Riječ urednikā	9
--------------------------	---

TAKO NAS JE UČIO PROFESOR LÁSZLÓ

Radoslav Katičić Pozdravno slovo.	13
August Kovačec Tako nas je učio profesor László.	17
Marko Grčić Bulcsú László – u potrazi za savršenim jezikom i za apsolutnim prijevodom	23
Mislav Ježić Nješto osobnih spomenah na profesora Bulcsúa Lászlóa.	37
Bojan Marotti Bulcsú László (1922.-2016.). Život, djelo, misao	43

JEZIKOSLOVNI OGLEDI

Ranko Matasović The etymology of <i>honos</i> and the development of <i>*g^hw-</i> in Latin	61
Bojan Marotti Vrste pravopisa	67
Neda Pintarić, Eva Tibenska, Oksana Timko Đitko, Ana Vasung Zajednički slavenski korijeni kalendarskih naziva (kalendarema) i njihova primjena u pragmafrazemima	83
Krunoslav Puškar Obiteljski nadimci potkalničkoga Prigorja	93

Nikola Rašić

Poliglotizam. Bulcsú László, čovjek kojemu su jezici jeli iz ruke 125

Zorislav Šojat

Mnogoglavi pozoj prédraszudno zorbeni.

U čast Lászlu Bulcsúu. 151

Anita Skelin Horvat

Jezik kao praksa - neka promišljanja o jeziku. 185

Maslina Ljubičić

O povratnim posuđenicama 193

Diana Stolac

Pogled u mađarsko-hrvatske leksičke dodire 205

HUMANISTIČKA INFORMATIKA

Marko Tadić

Na razmeđi algebarske lingvistike, matematičke logike i informatike . . . 225

Karolj Skala

Doprinos profesora Lászlóa u primjeni računala u jezikoslovlju

i u stvaranju hrvatskoga ICT nazivlja 231

Šandor Dembitz

Strojna obrada hrvatskoga jezika - mađarski doprinosi. 239

DOPRINOS HRVATSKOMU PREVODILAŠTVU

Bojan Marotti

Tri Lászlóova prijevoda *Zaziva muze* u *Ilijadi*. 255

Jadranka Brnčić

Lászlóova zmija 275

Zdravka Matišić
Akkadski pjesmotvori u hrvatskome prepjevu 291

SJEĆANJA PROFESOROVIH UČENIKA,
SURADNIKA I PRIJATELJA

Damir Boras
Jezikoslovac, poliglot, informatolog i učitelj 303

Paulina Schmidtbauer
Pismo Profesoru za njegov 90. rođendan 307

Alemko Gluhak
Čemu me učio 309

Mate Kapović
In memoriam 311

Goran Pavelić
Preko Mažuranca do Savske... 317

Nikola Rašić
Jezikoplovci: glosonauti u potrazi za zlatnim jezikom 319

Zorislav Šojat
Moj Učitelj 333

Vjera Lopina
Sjećanje na Profesora 343

Bojan Marotti
Knjigop'is. 345

ŠTO JE JEZIK?

Bojan Marotti
Uvodna bilješka 375

Bulcsú László

Neka pitanja strojnoga razumijevanja prirodnoga jezika 379

Bulcsú László

Pabirci redničkoga i obavjèstničkôga pojmovlja oko razumnih
sustava 385

Bulcsú László

Sedmoglavī pozoj pravopisnī (priređio Bojan Marotti) 389

DODATAK

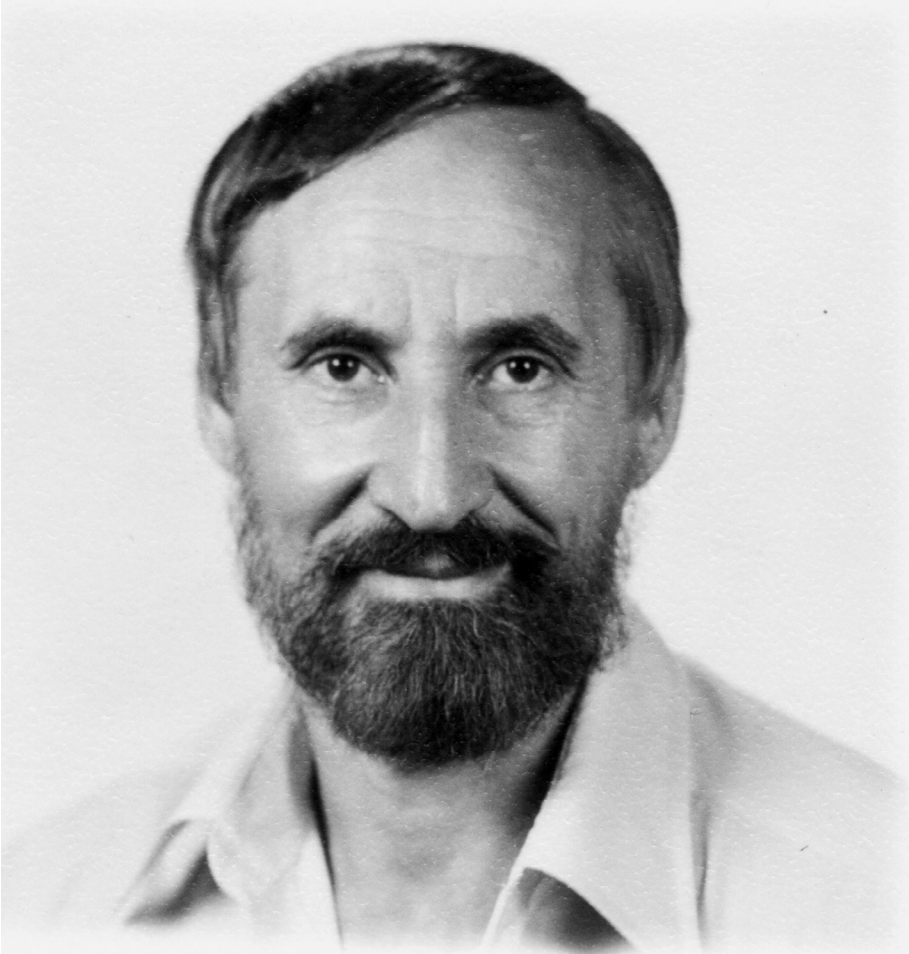
Bulcsú László, Damir Boras

Tuđ'inština u jeziku hrvātskôme 397

RIJEČ UREDNIKĀ

S ponosom smo se latili zadatka da uredimo zbornik u čast profesora Bulcsúa Lászlóa. Taj je zadatak i zahjevan i odgovoran zbog toga što je naš Profesor bio jedan od dvojice najvećih hrvatskih jezikoznanaca druge polovice dvadesetoga stoljeća. Odaziv za sudjelovanje na skupu u čast devedeset i petoga rođendana našega Profesora, koji se je održao u Križevcima 9. listopada 2017., bio je iznenađujuće velik. Radovi koje smo primili za tisak, pokazali su nam da je zahtjevnost i odgovornost zadatka potpuno opravdana, ali da je i taj zadatak uspješno izvršen. Nama kao urednicima preostalo je samo pregledati sve tekstove. Podijelili smo ih u pet skupina, izradili bibliografiju Profesorovih radova i sve to predali Hrvatskoj sveučilišnoj nakladi za tisak. Na žalost odlazak profesora Križmana onemogućio ga je da nam pošalje već gotov prilog naslovljen *Probrani tekstovi starih grčkih i latinskih jezikoslovaca*, a zatim je *corona* poharala njegova računala. Čim se ona osposobe, taj ćemo tekst objaviti u nekome od naših jezikoslovnih časopisa. Treba pripomenuti da je u bibliografiju uključen i zadnji, neobjavljeni rad, koji na određeni način zaokružuje Profesorovu pravopisnu tematiku. Riječ je o uvodnome dijelu glasovitoga sedmoglavoga pravopisnoga *pozvoja*, koji donosimo u ovome zborniku unutar cjeline pod naslovom *Što je jezik?*. Na kraju se želimo zahvaliti svim autorima priloga i poželjeti uspjeh nasljedovateljima Profesorove jezikoslovne misli.

U Zagrebu, 27. veljače 2020.

Prof. dr. sc. Bulcsú László